

OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİNİN BİRİNCİ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ (ELAZIĞ İLİ ÖRNEĞİ)

*Evaluation Of The Game And Physical Activities Course According to
the Opinions of 1st Grade Teachers (Sample Of Elazığ City)*

Hilal KAZU¹

Serkan ASLAN²

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, birinci sınıflarda görev yapan öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmaya Elazığ/ Karakoçan ve Kovancılar ilçelerinde görev yapan toplam 44 birinci sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veriler açık-uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılarak toplanmıştır. Anket formundaki sorular, oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili olarak “oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları”, “bu derse ait hazırlanan ders kitapları ile ilgili görüşler”, “oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan etkinlikler”, “bu derste kullanılan ölçme-değerlendirme araçları”, “oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaşılan sorunlar” ve “sorunlara yönelik çözüm önerileri” kategorileri etrafında oluşturulmuştur. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler; oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarının öğrencilerin gelişimlerine uygun olmadığını, bu dersin ders kitabının öğrencilerin seviyesine uygun olmadığını, bu derste daha çok etkinlik olarak dengeleme hareketlerini yaptıklarını ve ölçme-değerlendirmede gözlem formu kullandıklarını, araç-gereç eksikliğinden dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgulara dayalı olarak; oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik hazırlanan ders kitabının öğrenci seviyelerine uygun hazırlanmasının yararlı olacağı, okullarda oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılabilecek araç-gereçlerin temin edilmesi, öğretmenlere oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programına yönelik hizmet içi eğitim verilmesi gibi öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyun ve fiziki etkinlikler dersi, oyun, öğretmen görüşleri

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the opinions of teachers working in first classrooms about the game and physical activities course. In the research the qualitative research pattern has been used. 44 first grade teachers in total working at Karakoçan and Kovancılar districts of Elazığ have participated in the research. In the research, data are gathered by using a questionnaire form constituted of open ended questions. In the questionnaire, questions related to the game and physical activities course have been established around the categories of “advantages of game and physical activities course”, “opinions about the school books prepared for these course”, “activities applied in game and physical activities course”, “assessment and evaluation instruments used this course”, “problems encountered in the game and physical activities course”, and “proposed solutions to the problems”. Descriptive analysis method has been used in the data analysis. According to the findings obtained, the teachers have stated that the advantages of the game and physical activities course are not suitable to the development of the students; that the school book of this course is not suitable with the level of the students; that they are rather using balancing movements as activity and that they are using the observation form in assessment and evaluation, that they are experiencing problems due to lack of equipment. Based on the findings coming out as a result of the research, recommendations such as; appropriate preparation of the school book of game and physical activities course in accordance with the levels of students would be useful, the provision of equipment to be used in game and physical activities course in schools, in service training directed to the curriculum of game and physical activities course for teachers have been put forward.

Key Words: Game and physical activities course, game, opinions of teachers

¹ Yrd.Doç.Dr., Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD. hkazu@firat.edu.tr

² Doktora Öğrencisi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, aslan.s1985@gmail.com

GİRİŞ

Çağımızda eğitim kurumlarının amacı, bilimsel, teknolojik ve sosyal değişmelere ayak uydurabilen ve bilişsel, duyuşsal, bedensel ve sosyal yönlerden gelişmiş bireyler yetiştirmektir. Bu bireylerin yetiştirilmesi nitelikli öğretim programlarıyla mümkün olmaktadır. Bu nedenle, birçok ülke öğretim programlarında değişikliğe gitmiş ve gitmeye devam etmektedir. Ülkemiz de bu değişime ayak uydurarak öğretim programlarında değişiklikler yapmaktadır.

Ülkemizde, 1997-1998 eğitim-öğretim yılından bu yana ilköğretimde 8 yıllık zorunlu eğitim uygulanmaktaydı; ancak 2012 yılında yapılan bir değişiklikle zorunlu eğitim 12 yıla çıkartıldı ve 4+4+4 şeklinde kesintili olarak uygulanmaya başlandı. 4+4+4 kesintili eğitim sistemi ile birlikte pek çok değişiklik de yapılmıştır. Bunlardan bazıları; okula başlama yaşının 6 yaşından 5 yaşına indirilmesi, ikinci kademedeki mesleki yönlendirilmenin yapılması, ikinci kademedeki çeşitli seçmeli derslerin yer alması şeklinde sıralanabilir (MEB, 2012a). Okula başlama yaşının 6 yaşından 5 yaşına indirilmesiyle birlikte ilköğretim birinci sınıf programlarında değişikliğe gidilmiştir. Beş yaşındaki öğrencilerin gelişim özellikleri düşünülerek birinci sınıflarda uygulanmak üzere *Oyun ve Fiziki Etkinlikler* dersi öğretim programı hazırlanmıştır.

Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan oyunlar, farklı araştırmacılar tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Oyun, öğrencilerin öğrenme hedeflerine ulaşabilmeleri için yarışmaların da içinde yer aldığı keyifli, eğlenceli, sanatsal ve estetik becerileri geliştirici düzenlemelerdir (Gözütok, 2007). Yavuzer (1998) ise oyunu, çocuğa hiç kimsenin öğretemeyeceği konuları, çocuğun kendi deneyimleriyle öğrenmesi, yöntemi ve sonucu düşünülmeden, eğlenmek amacıyla yapılan hareketler şeklinde tanımlamıştır. Uluğ (1999)'a göre oyun, bir yandan çocuğun fiziksel ve zihinsel yapısını geliştirirken, diğer yandan da onun nesnel dünyasıyla ilişki kurmasını, özgür-lük ve bireysellik kazanmasını sağlayan daha sonra da toplumsallaştırılmasına büyük ölçüde yardımcı olan çok önemli bir etkinliktir. Bu tanımlardan yola çıkarak oyunların, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin eğlenceli bir şekilde öğrenmesini sağladığı sonucuna ulaşılabilir. Eğitimciler göre oyun çocuğun fiziksel, psikomotor, duygusal, sosyal, zihinsel ve dil gelişimi açısından çok büyük öneme sahiptir ve çocuğun olumlu davranış değişiklikleri edinmesini sağlar. Oyunun çocuğa faydalarını şöyle özetleyebiliriz (Engin, Seven ve Turhan, 2004; Er, 2008):

- Çocuğun hayal gücünü geliştirir.
- Dil gelişimini sağlar.
- Bireyler arası etkileşimi sağlar.
- Çocuğun kendi bedenini tanımasını sağlar.
- Dikkatini toplamasını sağlar.
- Çocuğun çevreyi gerçek yönleriyle tanımasını ve araştırmasını sağlar.
- Karar verme ve mantık yürütme yeteneğini geliştirir.
- Çocuğun fazla enerjisini olumlu yönde kullanmasını sağlar.
- Birçok kural oyun aracılığı ile kolaylıkla öğrenilir.
- Öğrenme etkinliklerine genişlik kazandırır.
- Sınıftaki durgunluk ortamının yerini öğrenci aktivitelerine dayanan etkinlikler alır.

Sağlıklı bir bireyin yetiştirilmesinde oyun ve fiziki etkinliğin önemi giderek daha belirgin hale gelmektedir. Öğrencilerin sağlıklarını korumaları için günde en az bir saat oyun ve fiziki etkinliklere katılıma ihtiyaç duydukları yapılan çeşitli araştırmalarda ortaya konulmuştur (Janssen ve Leblanc, 2010; World Health Organization, 2010). Bu nedenle, öğrencilerin oyun ve fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması önem taşımaktadır. Bundan dolayı, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında *Oyun ve Fiziki Etkinlikler* dersi uygulamaya konulmuştur.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacı; öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile yaşamları boyunca kullanacakları temel hareketler, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte bunlarla ilişkili yaşam becerilerini geliştirerek bir sonraki eğitim düzeyine

hazırlamaktır (MEB, 2012b). Bu ders sayesinde öğrencilerin oyun ve fiziki etkinliklere istekle, düzenli katılım alışkanlığı geliştirmeleri önemlidir. Düzenli katılım için önemli unsurlardan birisi ise, öğrencinin oyun ve fiziki etkinliklere katılırken eğlenmesi ve bu katılımın kendisine getirdiği faydaları somut olarak anlaması ve görmesidir. Bu nedenle, aktif ve sağlıklı yaşam kavramları ve ilkelerinin öğrenciler tarafından anlaşılması, bunları yaşamlarında eğlenerek uygulamaları için oyun ve fiziki etkinlik önemli bir araçtır.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin dayandığı temel ilkeler aşağıda sunulmuştur (MEB, 2012b):

- Oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyun yoluyla öğrenme temellidir.
- Öğrencilerin gelişimi bir bütün olarak ele alınmıştır.
- Öğrenci merkezli ortamlarda, öğrencilerin kendi öğrenmelerini yapılandırmalarına imkan verir.
- Süreç ağırlıklıdır.
- Gelişimsel ve sarmal bir yapıdadır.
- Esnek bir yapıdadır.
- Temalar/konular istenilen kazanımlara ulaşmada bir araçtır.
- Öğrencilerin eğitiminde çevresi ve diğer kişilerle deneyimleri önemlidir.
- Öğrenme-öğretme ortamlarında bireysel, eşli ve grupla çalışmalar dengeli bir şekilde sunulur.
- Yaratıcılığı geliştirme, eleştirel ve yansıtıcı düşünme ön plandadır.
- Evrensel ve toplumsal değerlere yer verilmiştir.
- Centilmence oyun ve mücadele anlayışı geliştirmek teşvik edilirler.
- Öğretmene özgürlük tanır.
- Tüm öğrencilerin katılımı önemlidir.
- Çevreye ve doğaya duyarlık önemlidir.
- Eğlenerek öğrenme ortamı sunar.
- Değerlendirme süreci çok yönlüdür.
- Aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlığı kazandırır.
- Keşfederek öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin düşünmesi ve problem çözmesini sağlayan bir anlayışla kullanılır.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi, ilkökul birinci sınıflarda haftada 5 saat olarak uygulanmaktadır. Oyun ve fiziki etkinlikler dersine beş saat ayırabilmek için beden eğitimi dersi bu dersle birleştirilmiş ve görsel sanatlar ile müzik dersinin bir saati azaltılarak bu derse eklenmiştir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında; derse yönelik kazanımlara, örnek etkinliklere ve derste uygulanabilecek ölçme-değerlendirme araçlarına yer verilmiştir. Ayrıca dersin uygulanmasında öğretmenlere yararlı olacak fiziksel etkinlik kartları ve oyun oynuyorum derleme kitapçığı ile ilgili bilgilere de yer verilmiştir (MEB, 2012b). Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi ilkökul birinci sınıf programlarına ilk defa konulmuş olması ve yukarıda belirtilen faydalarından dolayı araştırmacıların ilgisini çekmiştir. İlgili alanyazın incelendiğinde, oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik herhangi bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir. Uygulamada bu dersin nasıl işlendiği, bu dersin işlenmesiyle ilgili sorunların olup olmadığı, bu dersin programıyla ilgili öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenlerden yola çıkılarak böyle bir çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, birinci sınıflarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak oyun ve fiziki etkinlikler dersinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Öğretmenlerin, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları ve kazanımların kazandırılması hakkındaki görüşleri nelerdir?

- Öğretmenlerin, oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait ders kitapları hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ne tür etkinlikler yaptırılmaktadırlar?
- Öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde nasıl bir değerlendirme yapmaktadırlar ve hangi ölçme-değerlendirme araçlarını kullanmaktadırlar?
- Öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde hangi sorunlarla karşılaşmaktadırlar?
- Öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada, birinci sınıflarda görev yapan öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüşlerini belirleyebilmek için nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 39). Genel itibari ile nitel araştırmacı gözlem, görüşme ve dokümanlardan yola çıkarak kavramları, anlamları ve ilişkileri açıklayarak süreci sürdürür (Merriam, 1998).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2012–2013 eğitim-öğretim yılında Elazığ/Karakoçan ve Kovancılar ilçelerinde görev yapan 44 birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından ulaşılan öğretmenler arasından gönüllü olanlar çalışmaya katılmıştır. Çalışma grubundaki öğretmenlerin özellikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Özellikleri

Grup	f	%
Cinsiyet		
Bayan	24	54,55
Erkek	20	45,45
Yaş		
21-25 yaş arası	6	13,64
26-30 yaş arası	22	50
31-35 yaş arası	6	13,64
36-40 yaş arası	7	15,91
41 yaş ve üstü	3	6,82
Eğitim Durumu		
Eğitim Enstitüsü	1	2,27
2+2 Lisans Tamamlama Programı	2	4,55
Lisans	38	86,36
Lisansüstü	3	6,82
Kıdem Yılı		
1 yıldan az	1	2,27
1-5 yıl	20	45,45
6-10 yıl	7	15,91
11-15 yıl	6	13,64
16-20 yıl	6	13,64
21 yıl ve üstü	4	9,09
Öğrenci Sayısı		
1-10 kişi	5	11,36
11-20 kişi	21	47,73
21-30 kişi	11	25
31-40 kişi	5	11,36
40 ve üstü	2	4,55
Toplam	44	100

Tablo 1 incelendiğinde; bayan öğretmenlerin (%54,55) erkek öğretmenlerden (%45,45) fazla olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin yaşlara göre dağılımı incelendiğinde çoğunluğunu 26-30 (%50) yaş arasında, lisans mezunu (%86,36) oldukları, kıdem yıllarının 1-5 yıl arası (%45,45) ve öğrenci sayılarının 11-20 kişi (%47,73) olduğu görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Birinci sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik görüşleri yazılı olarak alındığı için, altı adet açık-uçlu sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket formundaki açık-uçlu sorular, literatür taraması yapılarak ve birinci sınıflarda görev yapan üç öğretmenin görüşleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında görev yapan iki öğretim üyesinin görüşlerine de başvurularak anket formuna son şekli verilmiştir. Anket formu, “*oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları*”, “*derse ait ders kitapları*”, “*oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan etkinlikler*”, “*ölçme-değerlendirme araçları*”, “*uygulama esnasında karşılaşılan sorunlar*” ve “*bu sorunlara dayalı olarak geliştirilen çözüm önerileri*” olmak üzere altı kategori etrafında oluşturulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmacılar tarafından ulaşılan 44 birinci sınıf öğretmeninden, anket formundaki açık-uçlu sorular çerçevesinde görüşlerini yazmaları istenilmiştir. Verilerin analizinde, öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüşlerini yansıtarak, var olan durumu açıklamak için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek’e (2011: 224) göre betimsel analiz, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmak amacıyla yapılır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen kategorilere göre özetlenir ve yorumlanır. Bu nedenle bu çalışmada, öğretmenler görüşlerini daha önceden belirlenen kategoriler çerçevesinde oluşturulan toplam altı soru altında belirtmişlerdir. Dolayısıyla araştırma verileri de, bu görüşme soruları temele alınarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde, görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 224). Bu çalışmada da, katılımcıların görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılarak, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları ve bu derse ait ders kitapları ile ilgili görüşlerinin neler oldukları, ne tür etkinlikler yaptıkları, hangi ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıkları, karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini daha etkileyici bir biçimde yansıtmak amacıyla betimsel analiz tercih edilmiştir. Verilerin analizi için ilk olarak her bir katılımcıdan elde edilen veriler, sorular bazında ayrı ayrı incelenerek listelenmiştir. Daha sonra her bir kategori altında yer alan görüşlerin frekans ve yüzdeleri hesaplanmış ve yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri Ö:1, Ö:2,...Ö: 44 şeklinde düzenlenerek görüşlere bulgular bölümünde yer verilmiştir.

Geçerlik ve güvenilirlik bir araştırma sonuçlarının inandırıcılığını sağlamak veya artırmak için kullanılan en önemli iki ölçüttür. Bu bağlamda, toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 257). Bu araştırmada, araştırma sonuçlarının geçerliğini sağlamak için veri analiz süreci ayrıntılı olarak ele alınıp incelenmiştir. Araştırmacılar, öğretmenlerin anket formlarına yazmış oldukları görüşleri ayrı ayrı kodlayarak kategoriler üzerinde görüş birliğini ve görüş ayrılığını belirlemişlerdir. Daha sonra Milles ve Huberman (2002)’in [Güvenirlik: Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] formülü uygulanarak araştırmanın güvenilirliği hesaplanmıştır. Bu formüle göre araştırmanın güvenilirliği $47/47+6= 0,89$ bulunmuştur. Milles ve Huberman’a göre, uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun 0,90’a yaklaşması ya da 0,90’ı geçmesi durumunda arzu edilen düzeyde bir güvenilirlik sağlanmış olmaktadır. Erlandson vd’nin (1993; Akt, Yıldırım ve Şimşek, 2011) güvenilirliği arttırmak için yaptıkları bir öneri ise, verilerin analizini katılımcılara sunma ve ulaşılan sonuçların katılımcılar tarafından teyit edilmesini sağlamadır. Bu nedenle, araştırma sonuçları, araştırmaya katılan 5 birinci sınıf öğretmeni tarafından teyit edilmiştir. En son olarak da araştırma bulgularını nicel

olarak yorumlayabilmek ve değerlendirebilmek amacıyla elde edilen verilerin frekansları (*f*) ve yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmada elde edilen bulgular “*Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Kazanımları*”, “*Bu Derse Yönelik Hazırlanan Ders Kitapları*”, “*Bu Derste Uygulanan Etkinlikler*”, “*Ölçme-Değerlendirme Araçları*”, “*Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Karşılaşılan Sorunlar*” ve “*Çözüm Önerileri*” olmak üzere altı kategori altında toplanmıştır.

1. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Kazanımları ile İlgili Öğretmen Görüşleri

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarına yönelik öğretmen görüşleri tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Kazanımları ile İlgili Öğretmen Görüşleri

Kazanımlar ile İlgili Görüşler	<i>f</i>	%
1. Öğrencilerin gelişimlerine uygun değil	18	40,91
2. Öğrencilerin gelişimlerine uygun	16	36,36
3. Çevre koşullarına uygun	5	11,37
4. Okulun imkânlarına uygun değil	4	9,09
5. Beden eğitimi dersi kazanımları ile aynı	1	2,27
Toplam	44	100

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin çoğu (%40,91), oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının kazanımlarının öğrencilerin gelişimlerine uygun olmadığını belirtmişlerdir. 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren ilkokula başlama yaşının 6 yaşından 5 yaşına indirilmesiyle birlikte aynı sınıfta hem 6 yaşındaki öğrenciler hem 5 yaşındaki öğrenciler öğrenim görmeye başlamıştır. Bu nedenle, 5 yaşındaki öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak oyun ve fiziki etkinlikler dersi ders programlarına konulmuştur. Ancak öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarının 5 yaşındaki öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmadığını belirtmişlerdir. Ö: 27’nin görüşü şu şekildedir: “*Sınıfımda daha çok 5 yaşındaki öğrenciler var. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları 5 yaşındaki öğrencilerimin gelişim özelliklerine uygun değil.*” Bu sonuca karşın tabloda ikinci sırada öğretmenlerin %36,36’sı oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarının öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Tabloda birinci sırada kazanımların öğrencilerin gelişimlerine uygun olmamasına karşın, ikinci sırada kazanımların öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olması, araştırmanın çarpıcı bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda Ö:1’in görüşü ise şu şekildedir: “*Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları öğrencilerimin seviyelerine uygun. Kazanımların hepsini kazandırdım.*” Tabloda üçüncü sırada kazanımların çevre koşullarına uygun olduğu (%11,37) belirtilmiştir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında programın esnek bir özellik taşıdığı ve çevre koşullarına göre düzenlenebileceği belirtilmiştir. Bu da, öğretmenlerin programı uygularken bu özelliği dikkate aldıklarını göstermektedir. Ö:26’nın görüşü şu şekildedir: “*Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları çevremizin koşullarına uygun kazandırılabilir şekilde hazırlanmıştır.*” Bazı öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programına ait kazanımların okulun koşullarına (%9,09) uygun olmadığını belirtmişlerdir. Okulun fiziki koşullarının, bu derste oynanacak oyunlara ve fiziki etkinliklere uygun olmadığından öğretmenlerin böyle bir görüşü belirttikleri düşünülmektedir. Nitekim Ö:5’in görüşü şu şekildedir: “*Okulumuzun fiziki koşulları iyi olmadığından oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarını uygulayıp kazandırmakta güçlük çekmekteyiz.*” Ayrıca tablo incelendiğinde, bir öğretmen (%2,27) bu dersin kazanımlarının beden eğitimi dersi öğretim programının kazanımlarıyla benzer olduğunu belirtmiştir. 2012-2013 eğitim-öğretim yılında birinci sınıflarda beden eğitimi dersi programdan kaldırılıp oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile birleştirilmiştir. Bu nedenle öğretmen böyle bir görüş belirtmiştir. Ö:21’in görüşü şu şekildedir: “*Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları beden eğitimi dersinin kazanımlarına benzemektedir.*”

2. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kitapları ile İlgili Öğretmen Görüşleri

Oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik hazırlanan ders kitapları ile ilgili öğretmen görüşleri tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kitapları ile İlgili Öğretmen Görüşleri

Ders Kitapları ile İlgili Görüşler		f	%
1.	Öğrenci seviyesine uygun değil	14	31,82
2.	Etkinlikler kimi öğrenciler için kolay kimileri için zor	9	20,45
3.	Ders kitabı elimize ulaşmadı	7	15,91
4.	Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun	7	15,91
5.	Görseller uygun	5	11,36
6.	Aynı etkinlikler tekrarlanmış	2	4,55
Toplam		44	100

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (%31,82) oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik hazırlanan ders kitaplarının öğrenci seviyesine uygun olmadığını belirtmişlerdir. Yukarıda da belirtildiği gibi 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren okula başlama yaşının 6 yaşından 5 yaşa indirilmesi ile birlikte aynı derslikte farklı yaşlardaki öğrenciler öğrenim görmektedirler. Bu da, öğrenme-öğretme ortamında sorunlara neden olmaktadır. Bundan dolayı öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri düşünülmektedir. Bu konuda Ö:4 şu şekilde görüş belirtmiştir: *“Aynı sınıf içerisinde 5 ve 6 yaşındaki öğrenciler ders görmektedirler. Oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait kitaptaki etkinlikleri 5 yaşındaki öğrencilere yaptırılmamaktayım. Bu öğrencilerimin seviyesinin üstünde kalmaktadır.”* Tabloda ikinci sırada öğretmenler, ders kitaplarındaki etkinliklerin kimi öğrenciler için kolay kimileri için zor (%20,45) olduğunu belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak da aynı derslikte farklı yaş grubundaki öğrencilerin öğrenim görmesini ileri sürmüşlerdir. Ö:18'in bu konudaki görüşü şu şekildedir: *“Sınıfta 5 ve 6 yaşındaki öğrenciler öğrenim görmektedirler. Oyun ve fiziki etkinlikler ders kitabındaki etkinlikleri 6 yaşındaki öğrencilerim kolayca yaparlar, 5 yaşındaki öğrencilerim yapmakta zorlanmaktadır.”* Ayrıca tabloda, öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait ders kitaplarıyla ilgili olarak ders kitabının ulaşmaması (%18,18), öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olduğu (%15,91), görsellerinin uygun olduğu (%11,36) ve aynı etkinliklerin tekrarlanmış olduğu (%4,55) şeklinde de görüş belirtmişlerdir. Bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait ders kitabı elimize ulaşmadı.” Ö: 36, Ö:42

“Ders kitaplarında yer alan görseller ilgi çekici ve öğrenci seviyelerine uygun.” Ö:3

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait ders kitapları öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmış.” Ö:15

“Ders kitaplarında aynı etkinlikler tekrarlanmış.” Ö:23

3. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Uygulanan Etkinlikler ile İlgili Görüşler

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan etkinliklere yönelik öğretmen görüşleri tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Uygulanan Etkinlikler

Etkinlikler		f	%
1.	İlkokuma Yazma Çalışmaları	13	26
2.	Dengeleme Hareketleri	7	14
3.	Resim Yapma	5	10
4.	Eğitsel Oyunlar	5	10
5.	Şarkı Söyleme	3	6
6.	Yer Değiştirme Hareketleri	3	6
7.	Kurbağa Sıçrayışı	2	4
8.	Balık Toplama	2	4
9.	Ritmik Hareketler	2	4
10.	Kaldırma Hareketleri	2	4
11.	Drama	2	4
12.	Parmak Oyunu	1	2
13.	Bahçe Oyunları	1	2
14.	Köşe Kapmaca	1	2
15.	Seksek	1	2
Toplam		50	100

Katılımcıların bazıları anket formuna bir etkinlik yazarken, bazıları birkaç etkinlik uyguladıklarını yazmışlardır. Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin daha çok ilkokuma-yazma ile ilgili çalışmalar (%26) yaptıkları görülmektedir. İlkokuma-yazma çalışmaları birinci sınıfa başlayan öğrenciler için büyük bir önem taşımaktadır. 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren 5 yaşındaki öğrencilerin de ilkokula başlamalarıyla birlikte öğretmenlerin yükü daha da artmıştır. Yapılan çalışmalar (Akman ve Aşkın, 2012; Aytan vd., 2010; Belet ve Karadağ, 2007; Durukan ve Alver, 2008) incelendiğinde ilkokuma-yazma öğretiminde; ses temelli cümle yönteminin ve bitişik-eğik yazının öğretiminde sorunlarla karşılaşıldığı ortaya çıkmıştır. Bundan dolayı öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ilkokuma-yazma çalışmaları yaptıkları düşünülmektedir. Ö:25'in görüşü şu şekildedir: *"Bu sene 5 yaşındaki öğrenciler de okula başladılar. Bundan dolayı oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ilkokuma-yazma çalışmaları yapıyorum."* Ö:28 ise şu şekilde görüş belirtmiştir: *"Sınıfımda hem 5 yaşındaki hem de 6 yaşındaki öğrencilere ders vermekteyim. 5 yaşındaki öğrencilere okuma-yazma çalışması yaparken zorlanmaktayım. Bu nedenle oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ilkokuma-yazma çalışmaları yapmaktayım."* Tabloda ikinci sırada öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde dengeleme hareketleri (%14) yaptıkları görülmektedir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında önerilen etkinliklerden birisi de dengeleme hareketleridir. Bu da, öğretmenlerin öğretim programını dikkate alarak etkinlikler yaptıklarını ortaya çıkarmaktadır. Ö:7'nin görüşü şu şekildedir: *"Bu derste daha çok öğretim programında belirtildiği üzere dengeleme hareketleri yaptım."* Ayrıca öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde resim yapma (%10), eğitsel oyunlar (%10), şarkı söyleme (%6), yer değiştirme hareketleri (%6), kurbağa sıçrayışı (%4), balık toplama (%4), ritmik hareketler (%4), kaldırma hareketleri (%4), drama (%4), parmak oyunu (%2), bahçe oyunları (%2), köşe kapmaca (%2) ve seksek (%2) etkinliklerini de yapmaktadırlar. Bu da, öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında önerilen etkinlikleri dikkate alarak etkinlikler uyguladıklarını göstermektedir.

4. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Uygulanan Ölçme-Değerlendirme Araçları ile İlgili Görüşler

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan ölçme-değerlendirme araçlarına yönelik öğretmen görüşleri tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Uygulanan Ölçme-Değerlendirme Araçları ile İlgili Görüşler

Ölçme-Değerlendirme Araçları	f	%
1. Gözlem Formları	20	45,45
2. Kullanmıyorum	10	22,72
3. Öğrencilerin Ders Katılımı	7	15,91
4. Performans Görevi	4	9,09
5. Geliştirilen Ölçekler	3	6,82
Toplam	44	100

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin çoğu (%45,45) oyun ve fiziki etkinlikler dersinde gözlem formlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında da, ölçme ve değerlendirmede kullanılması önerilen bazı gözlem formları yer almaktadır. Bu da, öğretmenlerin öğretim programını dikkate alarak ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıklarını göstermektedir. Ö:11'in görüşü şu şekildedir: *"Ölçme-değerlendirmede daha çok oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programındaki gözlem formlarını kullanmaktayım."* Tabloda ikinci sırada öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde hiçbir ölçme-değerlendirme aracını kullanmadıklarını (%22,72) belirtmişlerdir. Bu bulgu, oldukça dikkat çekicidir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin yeni uygulanmaya başlamasından ötürü öğretmenlerin, bu derste hangi ölçme-değerlendirme araçlarının kullanıldığını bilmedikleri düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programını incelemedikleri ve dikkate almadıkları da söylenebilir. Ö:20'nin görüşü şu şekildedir: *"Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde hiçbir ölçme-değerlendirme aracını kullanmıyorum"*. Tabloda üçüncü sırada öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğrencilerin derse katılımına (%15,91) göre bir değerlendirme yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşü belirten öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programını incelemedikleri

ve bu programla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları düşünülmektedir. Ö:8'in görüşü şu şekildedir: “*Öğrencilerime derse katılımlarına göre bir değerlendirme yapıyorum.*” Ayrıca tabloda öğretmenler, performans görevini (%9,09) ve geliştirdikleri ölçekleri (%6,82) uyguladıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

“*Bu derste performans görevlerini kullanıyorum.*” Ö: 19

“*Daha çok kendi geliştirdiğim ölçekleri kullanıyorum.*” Ö: 2

5. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Karşılaşılan Sorunlar

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaşılan sorunlara yönelik öğretmen görüşleri tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Karşılaşılan Sorunlar

Sorunlar		f	%
1.	Araç-gereç yetersizliği	13	26
2.	Fiziki alan yokluğu	11	22
3.	Etkinliklerin öğrenci seviyesine uygun olmayışı	7	14
4.	Disiplin sorunu	5	10
5.	Ders saatinin fazla olması	4	8
6.	Farklı yaş grubundaki öğrencilerin aynı derslikte öğrenim görmesi	3	6
7.	Sorun yok	2	4
8.	Öğrenciler arası bireysel farklılıkların oluşu	1	2
9.	Kalabalık sınıflar	1	2
10.	Ders kitabının okullara gönderilmemiş olması	1	2
11.	Aynı oyunların oynanması	1	2
12.	Etkinliklerin basit oluşu	1	2
Toplam		50	100

Katılımcıların bazıları anket formuna bir sorun yazarken, bazıları birkaç sorunla karşılaştıklarını yazmışlardır. Tablo 6 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (%26) araç-gereç yetersizliğinden dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Konuyla ilgili Ö: 24'ün görüşü şu şekildedir: “*Sınıfta ve okulda gerekli araç-gereç olmadığından oyun ve fiziki etkinlikler dersini uygulamakta güçlük çekiyorum.*” Tabloda ikinci sırada öğretmenler, fiziki alan yokluğundan dolayı (%22) bu derste sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bazı okullarda öğrencilerin oyun oynayıp fiziki etkinliklerde bulunabilecekleri alanlar bulunmamaktadır. Bu nedenle öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde olduğu gibi öğrencilerin aktif olarak oyun oynayacakları ve fiziki etkinlikler yapacakları alanların olmamasından dolayı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu konuda Ö:9'un görüşü şu şekildedir: “*Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde farklı etkinlikler yapmak istiyorum; ancak okulumuzda fiziki alan olmadığından yapamıyorum.*” Tabloda üçüncü sırada öğretmenler, etkinliklerin öğrenci seviyesine uygun olmayışını (%14) sorun olarak belirtmişlerdir. Bu sorunu dile getiren öğretmenler, sorunun 5 yaşındaki öğrencilerden kaynaklandığını vurgulamışlardır. Bu konu hakkında Ö:12 görüşünü şöyle ifade etmiştir: “*5 yaşındaki öğrencilere etkinlikler ağır gelmektedir. Bu yüzden sorun yaşamaktayım.*” Tabloda öğretmenler, ders saatlerinin fazla olmasından (%8) dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretmenleri, okula yeni başlayan öğrencilere okulu ve okuldaki kuralları tanıttığından, onlara okuma-yazma öğrettiğinden ve evrak işlerinden dolayı iş yükü fazladır. Bu nedenle, oyun ve fiziki etkinlikler ders saatinin fazla oluşunu sorun olarak görmekteyizler. Ö:13'ün bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir: “*Öğrencilere hem okuma-yazma öğretiyorum hem de okulu ve kurallarını tanıtıyorum. Birde evrak işleri yapıyorum. Bu nedenle oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ders saati fazla. Diğer işlerimi yetiştiremiyorum.*” Ayrıca tabloda öğretmenler disiplin sorunu (%10), farklı yaş grubundaki öğrencilerin aynı derslikte öğrenim görmesi (%6), öğrenciler arası bireysel farklılıkların oluşu (%2), kalabalık sınıflar (%2), ders kitabının okullara gönderilmemiş olması (%2), aynı oyunların oynanması (%2) ve etkinliklerin basit oluşu (%2) gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Buna karşın bazı öğretmenler herhangi bir sorunla karşılaşmadığını (%4) belirtmişlerdir. Bazı öğretmenlerin konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Etkinlikleri yaparken daha çok disiplin sorunu ile karşılaşıyorum.” Ö:34

“Sınıfımda farklı seviyede öğrenciler bulunmakta. Bireysel farklılıklardan dolayı sorunlarla karşılaşıyorum.” Ö:41

“Sınıfımda 43 öğrenci öğrenim görmektedir. Bu nedenle oyun ve fiziki etkinlikler dersini uygularken sorun yaşamaktayım.” Ö:33

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait ders kitapları elimize ulaşmadı. Bu nedenle sorun yaşadık.” Ö:32

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde çoğu zaman aynı oyunları oynattım. Bu da öğrencilerin derste sıkılmalarına neden oldu.” Ö:37

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersindeki etkinlikler çok basitti. Bu da öğrencilerin sıkılmasına neden oldu.” Ö:40

“Sınıfımda beş ve altı yaş öğrenciler öğrenim görmektedir. Bu da oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğrenme-öğretme sürecinde sorunlara neden olmaktadır.” Ö:39

“Herhangi bir sorunla karşılaşmıyorum.” Ö:36

6. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Öğretmenler, yukarıdaki sorunlara dayalı olarak aşağıdaki çözüm önerilerini geliştirmişlerdir.

Tablo 7. Oyun ve Serbest Etkinlikler Dersinde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Öneriler

	Öneriler	f	%
1.	Araç-gereç temin edilmeli	18	38,30
2.	Etkinliklere yönelik fiziki alanlar oluşturulmalı	14	29,79
3.	İlgi çekici etkinlikler düzenlenmeli	5	10,64
4.	Öğretim programı yeniden hazırlanmalı	3	6,38
5.	Hizmetiçi eğitim verilmeli	2	4,26
6.	Öğretim programına ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun kitaplar hazırlanmalı	1	2,13
7.	Ders saatleri azaltılmalı	1	2,13
8.	Öğrenci seviyelerine yönelik oyunlar hazırlanmalı	1	2,13
9.	Farklı yaş grubundaki öğrenciler aynı derslikte öğrenim görmemeli	1	2,13
10.	Öğretmen-veli işbirliği yapılmalı	1	2,13
	Toplam	47	100

Katılımcıların bazıları anket formuna bir öneri yazarken, bazıları birkaç öneri yazmışlardır. Tablo 7 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğunun (%38,30) oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının uygulanmasında araç-gerecin temin edilmesine yönelik öneri geliştirdikleri görülmektedir. Bu konuda Ö:10'un görüşü şu şekildedir: “Oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik kullanabileceğimiz araç-gereçler temin edilmeli.” Tabloda ikinci sırada öğretmenlerin, etkinliklere yönelik fiziki alanların oluşturulmasına (%29,79) yönelik öneri geliştirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin, yukarıda ortaya çıkan okullarda etkinliklerin uygulanabileceği fiziki alanların olmayışı sorununa dayalı olarak böyle bir öneri geliştirdikleri düşünülmektedir. Ö:11'in görüşü şu şekildedir: “Okullarda oyun ve fiziki etkinlikler dersinin uygulanabileceği fiziki alanlar oluşturulmalı.” Ayrıca öğretmenler, ilgi çekici etkinlikler düzenlenmeli (%10,64), öğretim programı yeniden hazırlanmalı (%6,38), hizmetiçi eğitim verilmeli (%4,26) vb. önerilerde bulunmuşlardır. Bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

“Oyun ve fiziki etkinlikler derslerinde ilgi çekici etkinlikler düzenlenmeli.” Ö:3, Ö:18, Ö:27, Ö:35, Ö:44

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı yeniden hazırlanmalı.” Ö:11, Ö:13, Ö:21

“Öğretmenlere oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik hizmetiçi eğitim verilmeli.” Ö:31, Ö:38

“Öğretim programına ve öğrenci gelişim özelliklerine uygun ders kitapları hazırlanmalı.”

Ö:22

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ders saatleri azaltılmalı.” Ö:17

“Öğrenci seviyelerine uygun oyunlar hazırlanmalı.” Ö:12

“Farklı yaş seviyesindeki öğrenciler aynı derslikte öğrenim görmemeli.” Ö:29

“Bu dersin uygulanmasına yönelik öğretmenlerle veliler işbirliği yapılmalı.” Ö:5

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren ilkököl birinci sınıfta uygulanmaya konulan oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile; öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile yaşamları boyunca kullanacakları temel hareketleri, aktif ve sağlıklı yaşam becerilerini, kavramları ve stratejileri ile birlikte bunlarla ilişkili yaşam becerilerini geliştirerek bir sonraki eğitim düzeyine hazırlanmak istenilmektedir. Bu çalışmada, oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik öğretmenlerin görüşlerini belirleyerek bu dersin uygulanmasıyla ilgili genel bir değerlendirmesinin yapılması amaçlanmıştır.

Araştırma verileri, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları ve dersin kitapları ile ilgili görüşler, bu derste uygulanan etkinlikler ve ölçme-değerlendirme araçları, dersin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara dayalı olarak geliştirilen çözüm önerileri olmak üzere altı kategori altında düzenlenmiştir. Bu araştırma, oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili daha önceden yapılan bir araştırma olmadığı için öncü bir çalışma niteliğindedir. Dolayısıyla bu konuyla ilgili gerçekleştirilmiş bir araştırmanın olmaması ve oyun ve fiziki etkinlikler dersi birinci sınıflardaki beden eğitimi dersi ile birleştirildiğinden ve bu dersle yakından ilgili olduğundan dolayı, beden eğitimi dersi öğretim programının değerlendirilmesine yönelik yapılan araştırmalar dahilinde konu tartışılmaya çalışılmıştır.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları ile ilgili görüşler incelendiğinde, öğretmenlerin çoğunun oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının kazanımlarının öğrencilerin gelişimlerine uygun olmadığını düşündükleri anlaşılmaktadır. 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren ilkökula başlama yaşının 6 yaşından 5 yaşına indirilmesiyle birlikte aynı sınıfta hem 6 yaşındaki öğrenciler hem de 5 yaşındaki öğrenciler öğrenim görmeye başlamıştır. Bu durum, kazanımların öğrencilerin gelişimlerine uygun olmadığı şeklinde görüş belirtilmesinde önemli bir neden olarak düşünülmektedir. Bu sonuca karşın bazı öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuca paralel olarak, Dalaman (2010) tarafından yapılan “*İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri*” adlı doktora tez çalışmasında da, beden eğitimi dersi öğretim programında yer alan bazı kazanımların öğrenci seviyelerine uygun olduğu, bazılarının uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler tarafından, kazanımların çevre koşullarına uygun olduğu da belirtilmiştir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında, programın esnek bir özellik taşıdığı ve çevre koşullarına göre düzenlenebileceği belirtilmiştir. Bu da, öğretmenlerin programın bu özelliğini dikkate aldıklarını göstermektedir. Ayrıca öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programına ait kazanımların okulun koşullarına uygun olmadığını, bu dersin kazanımlarının beden eğitimi dersi öğretim programının kazanımlarıyla benzer olduğunu belirtmişlerdir.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik hazırlanan ders kitaplarının uygunluğuna yönelik olarak, öğretmenlerin çoğu hazırlanan ders kitaplarının öğrenci seviyesine uygun olmadığını belirtmiştir. Öğretmenler, ders kitaplarındaki etkinliklerin kimi öğrenciler için kolay kimileri için zor olduğunu belirtmişlerdir. Farklı yaş grubundaki öğrencilerin aynı derslikte öğrenim görmesinden dolayı öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait ders kitaplarıyla ilgili olarak kitapların görsellerinin uygun olduğu, öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olduğu ve aynı etkinliklerin tekrarlanmış olduğu şeklinde de görüş belirtmişlerdir.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan etkinliklerin neler olduğuna ilişkin olarak, öğretmenlerin daha çok ilkokuma-yazma ile ilgili çalışmalar yaptıkları belirlenmiştir. İlkokuma-yazma çalışmaları birinci sınıfa başlayan öğrenciler için büyük bir önem taşımaktadır. 2012-2013 eğitimi-öğretim yılından itibaren 5 yaşındaki öğrencilerin de ilkokula başlamalarıyla birlikte öğretmenlerin yükü daha da artmıştır. Yukarıda da belirtildiği gibi birinci sınıf öğretmenleri ses temelli cümle yöntemi ile bitişik-eğik yazı öğretiminde sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bundan dolayı öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ilkokuma-yazma çalışmaları yaptıkları düşünülmektedir. Ancak bu derste ilkokuma-yazma çalışmalarının yapılması dersin birinci sınıf programlarında uygulamaya konulma amacına ters düşmektedir. Bu derste, öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile yaşamları boyunca kullanacakları temel hareketler, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte bunlarla ilişkili yaşam becerilerini geliştirerek bir sonraki eğitim düzeyine hazırlanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ilkokuma-yazma çalışmalarının yapılması bu amacın gerçekleşmemesine neden olabilir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde dengeleme hareketleri yaptıkları görülmektedir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında önerilen etkinliklerden birisi de dengeleme hareketleridir. Bu da, öğretmenlerin öğretim programını dikkate alarak etkinlikler yaptıklarını ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde resim yapma, şarkı söyleme, kurbağa sıçrayışı, balık toplama, yer değiştirme hareketleri, ritmik hareketler, kaldırma hareketleri, eğitsel oyunlar, drama, parmak oyunu, bahçe oyunları, köşe kapmaca ve seksek etkinliklerini de yaptırmaktadırlar. Böylece öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında önerilen etkinlikleri dikkate aldıkları ortaya çıkmıştır.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan ölçme-değerlendirme araçları ile ilgili görüşler, öğretmenlerin çoğunun bu derste gözlem formlarını kullandıklarını göstermektedir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında da, ölçme ve değerlendirmede kullanılması önerilen bazı gözlem formları yer almaktadır. Bu da, öğretmenlerin öğretim programını dikkate alarak ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıklarını göstermektedir. Öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğrencilerin derse katılımına göre bir değerlendirme yaptıklarını da belirtmişlerdir. Bu görüşü belirten öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programını inceledikleri ve bu programla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları düşünülmektedir. Bazı öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde hiçbir ölçme-değerlendirme aracını kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Bu bulgu, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin yeni uygulanmaya başlamasından ötürü öğretmenlerin, bu derste hangi ölçme-değerlendirme araçlarının kullanıldığını bilmediklerini düşündürmektedir. Ayrıca öğretmenlerin, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programını inceledikleri ve dikkate almadıkları da söylenebilir.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak, öğretmenlerin çoğunun araç-gereç yetersizliğinden dolayı sorun yaşadıkları belirlenmiştir. Ülkemizde 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan öğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde (Anılan ve Sarier, 2008; Aykaç, 2007; Güven, 2008; Keleş vd, 2012; Yapıcı ve Leblebici, 2007), okullarda araç-gereç yetersizliğinden dolayı öğretim programlarının uygulanmasında sorunlar yaşandığı ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu sorun, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının uygulanmasını da olumsuz etkilemektedir. Bu bulguya paralel olarak, Dalaman (2010) tarafından yapılan “İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı doktora tez çalışmasında da, öğretmenler beden eğitimi dersi öğretim programının uygulanmasında araç-gereçlerin yetersiz olmasından dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından, etkinliklerin öğrenci seviyesine uygun olmayışı da sorun olarak belirtilmiştir. Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi 5 yaşındaki öğrencilerin seviyeleri düşünülerek ilköğretim programına konulmuştur. Ancak yapılan bu çalışmada öğretmenler, bu dersin 5 yaşındaki öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını ve bu dersi uygularken öğrenme-öğretme sürecinde sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle, öğretmenler etkinlikleri uygularken sorun yaşadıkları düşünülmektedir. Öğretmenler, fiziki alan yokluğundan dolayı bu derste sorun yaşadıklarını

belirtmişlerdir. Bazı okullarda öğrencilerin oyun oynayıp fiziki etkinliklerde bulunabilecekleri alanlar bulunmamaktadır. Bu nedenle öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde olduğu gibi öğrencilerin aktif olarak oyun oynayacakları ve fiziki etkinlikler yapacakları alanların olmamasından dolayı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Alakurt (2009) tarafından yapılan “*İlköğretim 7. Sınıflar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Uygulamalarının İncelenmesi*” adlı yüksek lisans tezi çalışmasında da, beden eğitimi dersi öğretim programının uygulanmasında alan yetersizliğinden dolayı sorunlarla karşılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, ders saatlerinin fazla olmasından dolayı da sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretmenleri okula yeni başlayan öğrencilere okulu ve okuldaki kuralları tanıttığından, onlara okuma-yazma öğrettiğinden ve evrak işlerinden dolayı iş yükleri fazladır. Bu nedenle oyun ve fiziki etkinlikler ders saatinin fazla oluşunu sorun olarak görmektedirler. Ayrıca öğretmenler disiplin sorunu, farklı yaş grubundaki öğrencilerin aynı derslikte öğrenim görmesi, öğrenciler arası bireysel farklılıkların oluşu, kalabalık sınıflar, ders kitabının okullara gönderilmemiş olması, aynı oyunların oynanması ve etkinliklerin basit oluşu gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaşılan sorunlara yönelik geliştirilen önerilere bakıldığında, öğretmenlerin çoğunun oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının uygulanmasında araç-gerecin temin edilmesine yönelik öneri geliştirdikleri görülmektedir. Bu bulguya paralel olarak, Yalçın (2009) tarafından yapılan “*Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında Uygulanan Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri*” adlı yüksek lisans tezi çalışmasında da, beden eğitimi dersi öğretim programının uygulanmasında yaşanan araç-gereç yetersizliği sorununun giderilmesi için okullara gerekli araç-gereçlerin temin edilmesi gerektiği önerilmiştir. Öğretmenler, etkinliklere yönelik fiziki alanların oluşturulması önerisinde bulunmuşlardır. Ayrıca öğretmenler, ilgi çekici etkinlikler düzenlenmeli, öğretim programı yeniden hazırlanmalı, hizmetiçi eğitim verilmeli, öğretim programına ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun ders kitapları hazırlanmalı, ders saatleri azaltılmalı, öğrenci seviyelerine yönelik oyunlar hazırlanmalı, farklı yaş grubundaki öğrenciler aynı derslikte öğrenim görmemeli ve öğretmen-veli işbirliği yapmalı önerilerini de geliştirmişlerdir.

Araştırmanın bulgularına dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının kazanımları gözden geçirilip öğrenci gelişim özellikleri, çevre koşulları ve okulların imkânları göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.
2. Oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik hazırlanan ders kitaplarının öğrenci seviyelerine uygun hazırlanması yararlı olacaktır.
3. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında yer alan etkinliklerin öğrenci gelişim özellikleri dikkate alınarak düzenlenmesi programın uygulanabilirliğine katkı sağlayacaktır.
4. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının ölçme-değerlendirme boyutu ile ilgili öğretmenlerin bilgilendirilmesi yararlı olacaktır.
5. Okullarda oyun ve fiziki etkinliklere yönelik fiziki alanlar oluşturulmalıdır.
6. Bu dersin etkili ve verimli bir şekilde uygulanması için öğretmen-veli işbirliğine önem verilmelidir.
7. Oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik öğretmenlere hizmetiçi eğitim verilmelidir.
8. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılabilecek eğitim araç-gereçleri Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından temin edilip bu okullara gönderilmelidir.
9. Konuyla ilgili daha geniş örneklemeler üzerinde araştırmalar yapılmalıdır.
10. Velilerin ve yöneticilerin görüşlerini almaya yönelik araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akman, E. ve Aşkın, İ. (2012). Ses Temelli Cümle Yöntemine Eleştirel Bir Bakış. *GEFAD*, 32 (1), 1-18.
- Alakurt, Y. (2009). *İlköğretim 7. Sınıflar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Uygulamalarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Anılan, H. ve Sarier, Y. (2008). Altıncı Sınıf Matematik Öğretmenlerinin Matematik Dersi Öğretim Programının Uygulanabilirliğine İlişkin Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 128-141.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Eğitim-Öğretim Programına Yönelik Öğretmen Görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (22) 46-73.
- Aytan, T., Güney, N. ve Gün, M. (2010). İlköğretim Birinci Kademe Bitişik Eğitim Yazı Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Belet, D. ve Karadağ, R.(2007). Ses Temelli Cümle Yönteminin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *3. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi*, Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Dalaman, O. (2010). *İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Durukan, E. ve Alver, M. (2008). Ses Temelli Cümle Yönteminin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1 (5), 274-289.
- Engin, A.O., Seven, M.A. ve Turhan, V.N. (2004). Oyunların Öğrenmedeki Yeri ve Önemi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2 (4), 109-120.
- Er, A. (2008). Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Sınıf İçi Etkinlik Olarak Oyun Kullanımı. *KKEFD*, 17, 301-310.
- Gözütok, F.D. (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Güven, S. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Ders Programlarının Uygulanmasına İlişkin Görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 177, 224-236.
- Hoşgör, A. (2010). *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Derslerinde Oyun Etkinliklerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Jannesen, I. And LeBlanc, A.G. (2010). Systematic Review of the Health Benefits of Physical Activity and Fitness in Scoolaged Childiren and Youth. *International Journal of Behavioral Nutritionand Physical Activity*, 7-40.
- Keleş, Ö.,Haser, Ç. ve Koç, Y. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin ve İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Matematik Dersi Programı Hakkındaki Görüşleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (3), 715-736.
- MEB. (2012a). *12 Yıl Zorunlu Eğitim: Sorular-Cevaplar*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB. (2012b). *Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Merriam, S. (1998). *Qualitative Researchand Case Study Applications in Education*. San Francisco: Jossey-Bass
- Milles, M.B. and Huberman, A.M. (2002). *The Qualitative Researcher's Companion*. California: Sage Publications.
- Uluğ, M. (1999). *Niçin Oyun? Çocuğum Gelişiminde ve Çocuğum Tanımada Oyunun Önemi*. İstanbul: Özne ve Göçebe Yayınları.
- Yapıcı, M. ve Leblebicier, N.H. (2007). Öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programına İlişkin Görüşleri. *İlköğretim-Online*, 6 (3), 480-490.

Yavuzer, H. (1998). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

World Health Organization. (2010). *Global Recommendations on Physical Activity for Health*. Geneva: WHO Press.

Yalçın, H. (2009). *Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında Uygulanan Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

